

Kan vi fixa jobben lika bra som tjejerna?

Svenska Dagbladet den 18 juli 2016

Våren 2015 vädrade jag här på ledarsidan tanken att tiggare borde erbjudas jobb med betalning snarare än gåvor och tanken att en enkel smartphoneapplikation skulle kunna underlätta för utbud och efterfrågan att mötas.

Ett drygt år senare kan jag konstatera att det hänt en hel del, både med tekniken och med arbetskraftsutbudet. Det stora flyktingmottagandet har gjort behovet av en fungerande arbetsmarknad för människor med relativt låg utbildning och dåliga språkkunskaper än mer skriande. Samtidigt har det blivit allt vanligare att svenskar tar hjälp av den nya tekniken för att para ihop utbud och efterfrågan.

Intressant nog kan dock konstateras att de tekniska lösningar som hjälper människor hitta någon att dejta, gifta sig eller inleda en otrohetsaffär med, tycks mer populära och sofistikerade än de som möjliggör för människor att betala andra för enkla arbetsuppgifter. Bland många troliga skäl till detta, är skattelagstiftningen sannolikt ett.

Min krönika förra året gjorde att jag uppmärksammades på nystartade tjänster som Taskrunner och Buddler, som gör det lättare för människor att byta tjänster med varandra. Tekniken finns alltså och antalet användare ökar dag för dag. Ett problem är dock den lilla detaljen med betalningen. Taskrunner väljer att avsvärja sig ansvar och länkar till Skatteverket. Där meddelas att den som vill betala någon 1 000 kronor eller mer ska lämna kontrolluppgift, den som vill betala 10 000 eller mer ska betala arbetsgivaravgift och den som tjänar mer än 13 000 ska betala inkomstskatt. Jämfört med andra länder är dessa gränser låga och skatterna som ska betalas är höga. Dessutom är systemet inte anpassat till denna typ av transaktioner. Tekniken lär inte kunna göra några underverk för integrationen av nyanlända så länge dessa saknar både bankkonto och personnummer, i varje fall inte om anställningarna ska vara lagliga.

Den politiska reformtaket går inte lika fort som teknikutvecklingen. Den så kallade etableringsprocessen för nyanlända är långsam och inriktad på att genom offentliga utbildningsinsatser resultera i anställningar på den reguljära arbetsmarknaden. Systemet utvärderades och ansågs fungera dåligt redan innan det stresstestades genom de senaste årens kraftigt ökade flyktingmottagande. Risken är påtaglig att många av de nyanlända i praktiken måste välja mellan svartjobb och bidragsförsörjning.

Kanske är det dags att introducera en smartphone i etableringsprocessen så att de nyanlända snabbt kan börja sälja sina tjänster och bidra till sin egen försörjning? I kombination med rimligare skatteregler, kanske det otänkbara kan uppnås: En arbetsmarknad som fungerar lika bra som dejtingmarknaden!

Andreas Bergh